

091225 Juldagens högmässa Henrik Glamsjö

μία φύσις το $\square$ θεο $\square$ λόγου σεσαρκωμένη

Fysiken är fascinerande. Min son bad mig häromdagen förklara vad fysik är. Jag tror att jag vet vad fysik är men hur förklarar man? Det började med en rad exempel på vad fysik kan vara och jag trasslade efter ett tag in mig mer och mer. Jag slog så småningom upp det i NE. Det handlar om det fysiska, dvs. det som finns och existerar. Läran om tingens väsen. Hur det är i sin fysik. (Enligt NE)

Låter enkelt. Nu är inte all fysik sådär jordnära och konkret. Väldigt mycket fysik är snarare ganska abstrakt och abstraktast av allt är nog det som kallas för strängteori som försöker kunna avslöja tillvarons innersta som en slags vibrerande strängar. För oss vanliga är det som ett mysterium.

Att greppa och ta in det som egentligen inte kan förklaras är självfallet inte enkelt och inte sällan måste vi använda bilder och illustrationer för att ha en chans att se det innersta, själva kärnan.

I detta sammanhang är begreppet jordnära är ett positivt begrepp. Det antyder att vi inte, som jag gjorde, har förrirat oss långt bort i komplicerade förklaringar utan kan omfatta också det svåra med enkla och lättbegripliga bilder.

Vad kan vara mer jordnära än dagens scen i stallet som vi ser framför oss. En mor som har fött sin son i den mest jordnära av alla omgivningar: bland oxar och åsnor Och barnet vilar inte i lyxvarianten av babysäng med inbyggd monitor värmereglerande filt, mikrofiberkudde och tryckavlastande madrass utan på halmen i krubban där djuren äter.

Det verkar enkelt och ändå rymmer detta ett mysterium djupare som knyter an till hur NE definierade fysik: det som finns, tillvarons innersta väsen. Jag har som rubrik några ord på grekiska: μία φύσις το $\square$ θεο $\square$ λόγου σεσαρκωμένη. Det är ord som på ett teologiskt språk försöker ringa in den innersta kärnan i vår tro och vårt liv. Guds ord har kommit i köttet och det är inte en avglans det är inte en symbol eller representation av Gud vi ser. Det är Gud själv. Han som har skapat, vävt samman och som känner de innersta mysterier vi genom vetenskapen söker. Han har blivit som vi på det allra mest jordnära sätt. Under de enklaste förhållanden.

Om jordnära är det första ordet jag vill lyfta fram är det kanske påtaglig det andra.

Maria håller sitt barn i sina armar och omsluter det med ömhet och kärlek. Hon blir mänsklighetens första svar på Guds kärlek till oss. För att Gud blir människa är en kärlekshandling utan motstycke i kosmos. Guds väsen är kärlek, vi vet det och säger det ofta. Men Guds kärlek är inte abstrakt eller konturlös. Den är framför allt en kärlek som knyter an till vår tillvaro. Den är fysisk, faktiskt så till den milda grad att den är i köttet kommen. Dvs. Guds kärlek ser vi i det barn Maria håller i sina armar och hon får när hon tar detta barn och ammar det bli vårt första svar på Guds tilltal. Det är ett djupt kärleksfullt svar till Guds kärlek som har blivit ett litet och absolut beroende mänskligt barn. Det är en fysiskt påtaglig kärlek. Det som

Johannes säger i ett av sina brev. Som vi har sett med våra ögon, det vi har hört och som vi har tagit på med våra händer.

Det innersta och svåraste måste vi använda ett bildligt språk för att förstå. Johannes talar i dagens evangelium om Guds son som Ordet. Med stort O. Ett talat, kommunicerat ord. Ett ord med en tydlig riktning mot oss. Så det tredje ordet kanske måste bli relation. Gud är relation, vår tro är gemenskap.

Gud talar, Gud vill något. Han har en riktning. Han vill ha gemenskap och han kommunicerar med oss. Det har han alltid gjort. Bibeln är full av vittnesmål där Gud utvalt män kvinnor att tala hans ord till människor. Men alla som försökt med distansrelationer vet att det inte är helt enkelt eller okomplicerat. När vi inte kan se ansikte mot ansikte blir det till sist begränsat. Och att dessutom att ha en kärleksrelation på distans är ju ännu svårare när vi söker svar och bekräftelse i den andres ansikte. Trots att man kan både mejla, ringa, chatta och till och med se den man talar har det sina begränsningar för det är inte fullt ut påtagligt eller konkret.

Vi har en kärleksrelation med Gud själv och den kanske var lite distanserad i flera tusen år men Gud tar i Betlehem steget över till oss. Det är inte längre en distanserad lite avlägsen relation. Utan så nära som en mor som håller sitt barn tätt intill sig.

Här ligger också kärnan i vår tro. Det är relation. Vår tro är inte en samling åsikter samlade i en bok eller en lista där man skall pricka av punkt efter punkt utan den sammanfattas och förklaras i ett stall i en oansenlig liten by i närheten av Jerusalem. Där i Betlehem förklaras och fullbordas Guds sökande efter oss och Guds mor Maria ger det första svaret när hon ser sin son i ansiktet.

Gud har kommit i köttet, i en mänsklig kropp. Om det nu är sant som jag sade att kristendomen är en relation får detta inkarnationens mysterium konsekvenser. Jag vill till slut bara lyfta fram några viktiga exempel på detta.

Om Gud har blivit som vi och del av hela skapelsen finns inget skapat som Gud föraktar. Den skapade världen, allt det vi ser omkring oss, finns för att Gud vill det och han älskar oss så mycket att han tar risken att utlämna sig åt oss.

Detta får konsekvenser för hur vi ser på skapelsen och på varandra. Arbete för miljön och för en bättre värld får sin djupaste motivation ur detta. Gud har tagit del av allt detta och fortsätter så att säga att bli kött, eller kanske verklighet i denna världen, genom oss och det arbete vi utför för en bättre och mänskligare värld. En värld där inte splittringen mellan Gud och människa, synden och döden, all blind och obegriplig ondska och mänskligt hat, är en realitet.

Om Guds Ord har tagit gestalt bland oss är det också vår tro att Gud vill något med våra liv, med ditt och mitt liv, men också med hela skapelsen. Det finns en Guds vilja som står över och utanför mig. Det finns en gudomlig verklighet som ligger utanför mina önskningar, min vilja, och långt utanför min makt för att inte tala om alla mina svagheter och grumliga begär. Detta är en tröst. Det finns något mycket större än jag. Jag tror att de flesta som känner sig själv väl finns stor trygghet i det. Eller för den vars tillvaro är obegriplig och kaotisk. För att förstå Guds vilja är relationen en grundbult. Det är bara i relation med Herren själv som jag kan förstå det Ord Gud talar till oss som Kyrka och till mig.

Ett annat exempel på konsekvenser som inkarnationen får är att vi inte kan förakta någon människa (även om vi inte sällan gör det) eftersom vi hör samman. Därför är också gudstjänsten så oerhört viktig i en

kristen människas liv. Den är ett uttryck för att vi samlas inför vår faders blick som hans familj. Vi hör samman. Och här mitt ibland oss bli Gud påtaglig, konkret och fysisk. Här tar vi emot hans kropp och blod i en måltid som formar oss binder oss samman som en fysisk, levande och verklig kropp på jorden.

Gud son har en natur, det är den vi ser i barnet i Marias famn. Vi har ingen tydligare bild av tillvarons innersta väsen eller om Guds vilja med världen. För det är Guds kärlek Maria håller i sina armar, en i högsta grad fysisk, påtaglig och konkret gestal: Jesus Kristus, vår frälsare.